

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ

Кафедра міжкультурної комунікації в креативних індустріях

Методичні вказівки

до проходження переддипломної практики,
написання і захисту звіту з практики

для студентів освітньо-професійної програми
«Арт-терапія та комунікативні практики»
ступеня вищої освіти «Магістр»

Харків – 2024

Методичні вказівки до проходження переддипломної практики, написання і захисту звіту з практики для студентів освітньо-професійної програми «Арт-терапія та комунікативні практики» ступеня вищої освіти «Магістр». Харків: ХДАДМ, 2023. 23 с.

Розробник: доктор педагогічних наук, професор кафедри міжкультурної комунікації в креативних індустріях Тетяна ЄРМАКОВА

Рецензенти:

професор кафедри «Дизайн середовища» Харківської державної академії дизайну і мистецтв, кандидат архітектури Ірина БОНДАРЕНКО;

доцент кафедри «Теорії і методики викладання природничо-математичних дисциплін у дошкільній, початковій і спеціальній освіті» Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, кандидат педагогічних наук Вікторія ПАРТОЛА.

Переддипломна практика студентів – важливий етап процесу практичної підготовки майбутніх фахівців у вищій школі. Практика студентів є невід’ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки магістрів денної і заочної форм навчання напряму підготовки «Арт-терапія та комунікативні практики» та здійснюється відповідно до навчального плану. Практика включає в себе освітньо-виховну, освітньо-пізнавальну, практичну і дослідницьку діяльність магістрантів, а також передбачає системне бачення проблеми з теми магістерського дослідження, а також формування необхідних дослідницьких компетенцій майбутнього фахівця. На проходження переддипломної практики магістрам відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

Затверджено на засіданні кафедри міжкультурної комунікації в креативних індустріях («13» вересня 2024 р., протокол № 2).

Рекомендовано до друку Методичною радою Харківської державної академії дизайну і мистецтв («8» жовтня 2024 р., протокол №24-05).

ЗМІСТ

Вступ

Загальні положення

Рекомендації щодо написання звіту та заповнення щоденника
практики

Рекомендована література

Додатки

Репозитарій ХДАДМ

ВСТУП

Переддипломна практика студентів – важливий етап процесу практичної підготовки майбутніх фахівців у вищій школі. Вона є обов’язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття кваліфікаційного рівня магістра за освітньо-професійною програмою «Арт-терапія та комунікативні практики» та спрямована на закріплення теоретичних знань, одержаних студентами під час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок й умінь у процесі професійної діяльності, розвиток здатності компетентного прийняття рішень у виробничих ситуаціях, оволодіння сучасними методами та формами науково-дослідної діяльності.

Мета практики – є оволодіння студентами сучасними методами, формами організації в галузі їх майбутньої професії, формування у них знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Завдання практики:

формування у студентів системи знань у сфері означеної дисципліни;
збір та підготовка матеріалів для виконання кваліфікаційної роботи;
художньо-образне моделювання обраного об’єкту відповідно до його спеціалізації (на основі комплексних підходів, що враховують соціальні, функціональні, економічні, екологічні та естетичні аспекти здійснення проєктного рішення);

вміння відстоювати свою точку зору запропонованого проєктного рішення;

сприяння творчому розумінню необхідності розробки проєктних проблем та засобів вирішення питань з обраної теми дисципліни;

сприяння розвитку професійних умінь з презентації результатів розробки власної пропозиції на обрану тему.

У результаті проходження переддипломної практики студент повинен володіти такими компетенціями, як-от:

Загальні

ЗК 1 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 2 Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 3 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 5 Здатність розробляти та керувати проектами.

ЗК 6 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

спеціальні

СК 1 Здатність здійснювати концептуальне проектування об'єктів дизайну з урахуванням функціональних, технічних, технологічних, екологічних та естетичних вимог (за спеціалізацією).

СК 2 Здатність проведення проектного аналізу усіх впливових чинників і складових проектування та формування авторської концепції проекту.

СК 3 Здатність розуміти і використовувати причинно-наслідкові зв'язки у розвитку дизайну та сучасних видів мистецтв.

СК 4 Здатність забезпечити захист інтелектуальної власності на твори образотворчого мистецтва та дизайну.

СК 6 Здатність застосовувати у практиці дизайну виражальні художньо-пластичні можливості різних видів матеріалів, інноваційних методів і технологій.

СК 9 Здатність створювати затребуваний на ринку та суспільно відповідальний продукт дизайну (товари і послуги).

програмні результати

ПРН 1 Генерувати ідеї для вироблення креативних дизайн-пропозицій, вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, застосовувати основні концепції візуальної комунікації у мистецькій та культурній сферах.

ПРН 2 Розробляти науково-обґрунтовану концепцію для розв'язання фахової проблеми.

ПРН 3 Обирати певну модель поведінки при спілкуванні з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 4 Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та поза її межами.

ПРН 5 Розробляти, формувати та контролювати основні етапи виконання проекту.

ПРН 6 Формувати проектні складові у межах проектних концепцій; володіти художніми та мистецькими формами соціальної відповідальності.

ПРН 7 Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі дизайну.

ПРН 8 Здійснювати передпроектний аналіз із урахуванням усіх вагомих чинників, що впливають на об'єкт проектування; формулювати авторську концепцію проекту.

ПРН 9 Застосовувати методiku концептуального проектування та здійснювати процес проектування з урахуванням сучасних технологій і конструктивних вирішень, а також функціональних та естетичних вимог до об'єкта дизайну.

ПРН 10 Критично опрацьовувати художньо-проектний доробок українських і зарубіжних фахівців, застосовувати сучасні методики та технології наукового аналізу для формування авторської концепції, пошуку українського національного стилю.

ПРН 15 Представляти концептуальне вирішення об'єктів дизайну засобами новітніх технологій, застосовувати прийоми графічної подачі при розв'язанні художньо-проектних завдань (за спеціалізаціями).

ПРН 16 Формувати дизайн-маркетингову стратегію позиціонування та просування продуктів дизайну (товарів і послуг) на внутрішньому та глобальному ринках.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- сутність та особливості методології наукового дослідження;
- основні принципи роботи з емпіричною базою дослідження;
- методи наукових досліджень;
- види інформаційного забезпечення та використанні джерел інформації у науково-дослідній роботі;
- наукознавчі та методологічні основи наукових досліджень;
- особливості організації науково-дослідної роботи;
- вимоги до оформлення результатів науково-дослідної роботи;
- етичні та правові основи наукової діяльності тощо

уміти:

- застосовувати понятійний апарат методології наукових досліджень;
- відбирати та аналізувати необхідну інформацію;
- формулювати мету, завдання та гіпотезу наукового дослідження;
- планувати та проводити емпіричні дослідження;
- порівнювати отримані результати дослідження із теоретичними обґрунтуванням проблеми;
- формулювати висновки наукового дослідження;
- оприлюднювати та упроваджувати результати науково-дослідної практики;
- складати звіти та доповіді тощо.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Переддипломна практика студентів організовується кафедрою міжкультурної комунікації в креативних індустріях. Керують нею керівники практики та керівник від підприємства, установи чи організації, в яких студент проходить практику. Для керівництва практикою від базового підприємства, виділяється керівник з числа найбільш досвідчених і кваліфікованих працівників, для керівництва від кафедри – як правило, керівники магістерських робіт. Студентам запропоновано обрати місце проходження переддипломної практики.

Проведення практики забезпечується наступними документами:

- силабус до переддипломної практики;
- робоча програма практики;
- направлення на практику (документ, за яким підприємство – база практики приймає студентів на практику);
- щоденник практики;
- звіт про проходження студентом практики.

В обов'язки керівника практики від кафедри входить:

- перед початком практики здійснити контроль за підготовленістю баз практики та проведення відповідних заходів до прибуття студентів на ці бази практики;
- забезпечити проведення організаційних заходів перед прибуттям студентів на практику, в які обов'язково входить: інструктаж про порядок проходження практики; видача студентам необхідних документів (силабусу, щоденника, направлення на практику); роз'яснення програми практики та графіків її проходження; повідомлення студентів про порядок захисту звітів з практики, який затверджується кафедрою;
- забезпечити високу якість проходження студентами практики, перевірка її відповідності навчальним планам і програмам;

- контролювати виконання студентами норм та правил внутрішнього трудового розпорядку на підприємствах, що є базами практики;
- методичне керівництво роботою студентів щодо написання звітів про проходження практики та аналізу зібраних матеріалів;
- перевірка звітів і щоденників практики студентів по завершенню практики з відображенням відгуку про їх роботу.

Проходження практики завершується складанням студентом звіту про практику та його захистом. Всі матеріали щодо звіту повинні бути підшиті в папку.

Студенти зобов'язані вести щоденник практики, в якому відображають всі виконувані в період практики роботи. Щоденник здається разом із звітом про практику на кафедру педагогіки, української та іноземної філології. Переддипломна практика здійснюється за програмою відповідної затвердженої бази практики. Поряд з основними обов'язковими питаннями програми студенти виконують індивідуальне завдання для більш детального вивчення питань, що належать до практичної частини дипломної роботи.

Терміни і тривалість практики.

Переддипломна практика проводиться для студентів денної та заочної форми навчання на 5 курсі 2 семестру, тривалість – 3 тижні.

Форми контролю проходження практики та критерії оцінювання результатів практики.

Контроль за проведенням практики має на меті виявлення та усунення недоліків і надання допомоги студентам щодо виконання програми практики.

Приклад для заліку

Поточне тестування			Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3	
20	40	40	
			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної дисципліни	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційного заліку, практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінки знань та умінь з педагогічної практики студентів магістратури

Максимальну кількість балів-100 (“відмінно” за національною шкалою, A – за шкалою ECTS) може отримати студент, який вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань. Крім того продемонстрував глибокі знання, уміння і навички з розв'язування завдань практики.

90-99 балів (“відмінно” за національною шкалою, А – за шкалою ECTS) отримує студент, який вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань.

82-89 балів (“добре” за національною шкалою, В – за шкалою ECTS) отримує студент, який вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.

75-81 балів (“добре” за національною шкалою, С – за шкалою ECTS) отримує студент, який вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька значних помилок.

64-74 балів (“задовільно” за національною шкалою, D – за шкалою ECTS) отримує студент, який справився з більшістю поставлених завдань, але при цьому виконана робота має деякі значні недоліки (деяка неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).

60-63 балів (“задовільно” за національною шкалою, E – за шкалою ECTS) отримує студент, який справився з деякими з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).

35-59 балів (“незадовільно” за національною шкалою, F – за шкалою ECTS) отримує студент, який не справився з поставленими завданнями, для одержання кредиту потрібна доробка, оскільки виконана робота не відповідає поставленим задачам. Повторний перегляд з практики проводиться кафедрою, і можливий тільки за направленням деканату у термін, встановлений деканатом. Третій перегляд практики проводиться тільки комісією, створеною деканом факультету.

0-34 балів (“незадовільно” за національною шкалою, FX – за шкалою ECTS) отримує студент, який не справився з поставленими завданнями, для одержання кредиту потрібна значна доробка, оскільки робота виконана не в повному обсязі й не відповідає поставленим задачам. Повторний перегляд практики проводиться кафедрою, і можливий тільки за направленням деканату у термін, встановлений деканатом.

Календарний графік розподілу робочого часу для проходження переддипломної практики складається із розрахунку 18 робочих днів по 6 робочих діб протягом трьох тижнів.

№ з/п	Вид діяльності	Кількість робочих діб
1	Аналіз джерельної бази та теоретичних досліджень за темою	6
2	Розробка концепцій ділянки проєктування та пошук прототипів	6
3	Проєктні пропозиції (практична частина роботи), доповідь, захист	6

Рекомендації щодо написання звіту та заповнення щоденника практики.

Процес проходження студентом практики відображається основним документом, ним є щоденник практики (див. Додаток А). Щоденник і звіт оформлюються на місці практики. Там же вони подаються керівнику практики від підприємства на перевірку та задля одержання відгуку. Відгук оформлюється у відповідному порядку з підписами, печаткою і датою.

Записи в щоденнику ведуться в тій послідовності, в якій виконували роботу протягом дня. Записи у щоденнику ведуть українською мовою. Записи про виконані роботи повинні бути стислими, конкретними, з визначенням кількості виконаних операцій.

Періодично щоденник студенти подають керівникові від бази практики для перевірки правильності записів у ньому, виставлення оцінки, підпису. Щоденник додають до звіту після закінчення практики.

Результатом проходження переддипломної практики є оформлений належним чином звіт (див. Додаток Б). По закінченню практики студент подає на випускову кафедру науковому керівнику звіт у формі стислого опису виконаних видів діяльності, а також остаточний варіант тез для участі у науково-практичній конференції.

Звіт повинен мати чітку побудову, логічну послідовність, переконливу аргументацію, доказовість висновків і обґрунтованість рекомендацій. Не допускається дослівне переписування матеріалів підприємства та цитування літературних джерел заради заповнення у звіті необхідної кількості сторінок. Зауважимо, що при написанні звіту студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, виконанні письмових завдань тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

Захист звіту відбувається на засіданні кафедри міжкультурної комунікації в креативних індустріях. Студент має представити весь матеріал, який було опрацьовано й зібрано протягом періоду проходження практики. На останній день практики має бути правильно оформлений щоденник переддипломної практики, з підписами і печатками.

Рекомендована література

1. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень. К.: АБУ, 2002. 480 с.
2. Бондаренко І.В., Бондаренко В.В. Формування та розвиток творчих особистостей в системі вищої дизайн-освіти. The 10th International conference – Science and society (March 15, 2019) Accent Graphics Communications & Publishing, Hamilton, Canada. 2019. P. 295-306.
3. Витак Г.Й. Особливості становлення арт-терапії в Україні. Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. Запоріжжя: Вид-во ЗДІА, 2014. Вип. 56. С. 43-51.
4. Вознесенська О.Л., Мова Л.В. Арт-терапія в роботі практичного психолога: використання арт-технологій в освіті. К.: Шкільний світ, 2007. 120 с.
5. Губаль Б. Композиція в дизайні. Одно-, дво- і тривимірний простір. Івано-Франківськ: ПЦ Матвей, 2011. 240 с.
6. Даниленко В.Я. Дизайн: підручник. Харків: ХДАДМ, 2003. 219 с.
7. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: навч. посібник. К.: Видавничий Дім “Слово”, 2009. 240 с.
8. Ковальчук В.В., Моїсєєв Л.М. Основи наукових досліджень. К.: ВД «Професіонал», 2004. 208 с.
9. Кривуц С.В. Розвиток креативних індустрій як засіб збереження елементів традиційної культури / Збірник науково-практичної конференції «Традиційна культура в умовах глобалізації: збереження автентичності та розвиток креативних індустрій». Х.: «Друкарня Мадрид». 2018. С. 226-227.
10. Кривуц С.В., Бган А.Б. Стріт-арт як засіб формування дизайну сучасних арт об'єктів: матеріали І Всеукраїнської студентської наукової конференції, м. Дніпро, 2021 р. Т. 2. С. 39-40.

11. Мироненко В.П. Кравець В.Й., Родимова О.М. Ергономіка кольору в архітектурному формоутворенні: Дніпропетровськ, 1996. 256 с.
12. Пилипчук М.І., Григор'єв А.С., Шостак В.В. Основи наукових досліджень. К.: Знання, 2007. 270 с.
13. Пилипчук О.Д., Кривенко О.В. Використання сучасних напрямків образотворчого мистецтва у проектно-дизайнерській практиці як засобів організації естетичного предметно-просторового середовища. Збірник наукових праць. “Містобудування та територіальне планування”. Київ: КНУБА. 2020. Вип. № 75. С. 317–327.
14. Рудницька О.П. Мистецька освіта в Україні: теорія і практика; заг. ред. О.В. Михайличенко, редактор Г.Ю. Ніколаї. Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2010. 255 с.
15. Yermakova T, Iermakov S, Tomanek M, Jagiello W, Zavatska L. The influence of visitors' specific motor actions on the perception and evaluation of museum exhibits. *Pedagogy of Physical Culture and Sports*. 2023;27(3):235-46. <https://doi.org/10.15561/26649837.2023.0308>
16. Yermakova, T.S., & Podolski, A. (2019). Pedagogical approach to the development of art therapy – a review. *ARCH BUDO*, 15.

Додатки

Додаток А

Щоденник переддипломної практики

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВЩОДЕННИК
ПРАКТИКИ

Переддипломна практика

Студент: _____
прізвище, імя, по-батьковіФакультет
КафедраСтупінь вищої освіти
Напрямок підготовки
Спеціальність
Курс, групаДизайн середовища
Міжкультурної комунікації в
креативних індустріях
Другий (магістратура)
02 Культура і мистецтво
022 Дизайн
І АТКП __н.р.

Підпис студента

Направлення на практику

Студент _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

направляється на _____

(вид практики)

Термін практики: з _____ по _____ 20__ р.

(назва підприємства)

Керівник практики від Академії _____

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Печатка

Декан _____

(підпис, прізвище, ім'я по батькові)

Керівник практики від підприємства _____

(посада, прізвище, ім'я по батькові)

Прибув на підприємство

Печатка підприємства

“ _____ ” _____ 20__ р.

(посада, підпис, прізвище, ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства

Печатка підприємства

“ _____ ” _____ 20__ р.

(посада, підпис, прізвище, ініціали відповідальної особи)

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

“ ” 20 p.

Підписи членів комісії _____

**Відгук керівника практики від установи /підприємства
і оцінка роботи студента**

Оцінка практики _____

Підпис керівника практики від установи/ підприємства _____

Печатка “ _____ ” _____ 20 ____ р.

Репозитарій ХДАДМ

Календарний план проходження практики

№ з/п	Назви робіт	Запланована кількість годин протягом тижня					Відмітка про виконання
		1	2	3	4	5	
1	2	3	4	5	6	7	8
1							
2.							
3							
4							
5							
5							
6							

Підписи керівників практики:

від Академії _____ від установи /підприємства ____

Репозитарій ХДАДМ

Звіт про виконання програми практики

Дата	Назви виконаних робіт	Підпис керівників практики
1	2	3

Репозитарій ХДАДМ

Основні положення практики

1. Студент після прибуття на підприємство повинен затвердити у керівника від підприємства календарний план проходження практики, пройти інструктаж з техніки безпеки, протипожежної безпеки та ознайомитися з робочим місцем.
2. Під час проходження практики студент зобов'язаний суворо дотримуватися правил внутрішнього розпорядку підприємства.
3. Звіт про практику студент складає відповідно до календарного плану проходження практики й додаткових вказівок керівників практики від підприємства та Академії.
4. Виробнича практика студента оцінюється за стобальною системою й враховується нарівні з іншими дисциплінами навчального плану.
5. Студент, який не виконав вимог практики й дістав негативний відгук про роботу або незадовільну оцінку під час захисту звіту, вважається таким, що не виконав навчальний план.

Правила ведення й оформлення щоденника

1. Щоденник – це основний документ студента під час проходження практики.
2. Під час практики студент щодня коротко чорнилом повинен записувати в щоденник усе, що він зробив за день для виконання календарного плану проходження практики.
3. Не рідше як раз на тиждень студент зобов'язаний подавати щоденник на перегляд керівникам практики від Академії та підприємства, які перевіряють щоденник, дають письмові зауваження, додаткові завдання й підписують записи, що зробив студент.
4. Після закінчення практики щоденник подається керівникам практики від Академії та підприємства.
5. Оформлений щоденник студент повинен захистити перед комісією Академії.
6. Без заповненого щоденника практика не зараховується.

Зразок ЗВІТУ з переддипломної практики

ЗВІТ про проходження переддипломної практики
студента 1 курсу СВО: Магістр
спеціальність 022 «Дизайн»
ОПП: «Арт-терапія та комунікативні практики»

(прізвище ім'я по батькові)

Звіт виконується у вигляді презентації. Де мають бути відображені всі доробки протягом періоду переддипломної практики.

Репозитарій ХДАДМ